

ЗБОРНИК НА АПСТРАКТИ BOOK OF ABSTRACTS

МАКЕДОНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА
НА ДЕЦИ И АДОЛЕСЦЕНТНА ПСИХИЈАТРИЈА
С МЕГУНАРОДНО УЧЕСТВО

„РАЗВОЈНА ПСИХОПАТОЛОГИЈА - ПРЕДИЗВИЦИ И МОЖНОСТИ“

MACEDONIAN CONFERENCE
ON CHILD AND ADOLESCENT PSYCHIATRY
WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

„DEVELOPMENTAL PSYCHOPATHOLOGY - CHALLENGES AND OPPORTUNITIES“

16-18 Октомври 2012
Охрид, Република Македонија

16-18 October 2012
Ohrid, Republic of Macedonia

ГЛАВЕН СПОНЗОР

GENERAL SPONSOR

АЛК
СД
Здравје
www.zdravje.mk

**П.Т1/2
РАСТРОЈСТВА ВО ОДНЕСУВАЊЕТО НА ДЕЦАТА ОД ПРЕДУЧИЛИШНА ВОЗРАСТ**

Домника Рајчановска¹, Изабела Филов, Гордана Ристевска Димитровска.

¹Универзитет «Св. Климент Охридски», Висока медицинска школа, Битола, Р. Македонија.

Вовед: Менталното здравје на децата и превенцијата на неговите нарушувања, завземаат значајно место во здравствената заштита на предучилишните деца.

Цел: Целта на трудот беше да се анапрати анализа на растројствата во однесувањето на предучилишните деца во Битола.

Методологија: Истражувањето беше спроведено во Службата за превентивна здравствена заштита во Битола. Претставува епидемиолошка студија, која опфати деца, на возраст од 3 и 5 години, кои дошли на систематски прегледи во периодот од мај 2009 до јуни 2011 година. Во истражувањето беа применети следните методи: педијатриски преглед, прашалник за проблемите на детето, Andy Muller inHill R., & Castrol E. (2002): Getting rid of Ritalin, Hampton Roads, Publishing company, Inc., прашалник за поведението на децата,Achenbach, T. M. (1991). Manual for Child Behavior Checklist/4-18 and 1991 Profile. Burlington, VT: University of Vermont, Dept. of Psychiatry.

Резултати: Истражувањето опфати 1607 деца, 772 на тригодишна, 835 на петгодишна возраст, 50,65% машки и 49,35% женски. Од нив 94,71% имале однесување нормално за возраста, 1,87% имале гранично, а само 3,42% од децата имале однесување во клинички рамки. Проблемите кај децата биле во нивното надворешно однесување, со значаен пик во агресивноста, поизразено кај момчињата во однос на девојчињата. Според прашалникот на Andy Muller, и оценувањето на децата во областите: недостиг на внимание, хиперактивност, импулсивност, незрелост, проблеми со спиењето и постоење тикови, средните вредности

според возраста на децата за сите испитувани параметри, покажаа дека тие се намалуваат со зголемување на возраста на децата.

Заклучок: Зголемувањето на преваленцата на растројствата во однесувањето на децата треба да се разгледува како голем здравствен и општествен проблем, кој наложува активно вклучување на родителите, здравствените работници и општеството, кои треба да ги зголемат своите активности кон правилно воспитување на децата, навремено откривање на сите промени кај децата и превземање тимска активност за нивно подобрување.

Клучни зборови: Предучилишни деца, надворешно однесување, агресивност.